

D ů v o d y:

Jde o souhlasná usnesení nižších soudů a jest proto dovolací stížnost posuzovati s hlediska předpokladů § 16 nesp. říz. Dovolací stížnost vytýká napadenému usnesení, jak vysvitne z další úvahy, právem, že odporuje zákonu a spisům. Nižší soudy souhlasně povolily, by byl obchod, patřící do pozůstalosti, zcizen soudní dražbou, rekursní soud jednak z toho důvodu, že stěžovatelky jakož i jejich právní zástupce souhlasily se soudní dražbou a že jest tu proto platně uzavřena dohoda, která vylučuje, by stěžovatelky prosadily prodej z volné ruky, jednak proto, že opatření má oporu i v zákoně, ježto § 145 nesp. říz. má na mysli jen soudní dražbu. K tomu jest říci toto: Jest si především připomenouti, že jde o zletilé a svéprávné dědice, kteří se přihlásili bezvýminečně k pozůstalosti a jimž byla přenechána správa pozůstalosti, takže jejich práva jako takových byla obmezena jen stejnými právy spoludědiců, a že o nich platí obdobně předpisy o správě společného majetku obsažené v § 833 a násl. obč. zák. (rozhodnutí čis. 9892 a 10.209 sb. n. s.). Posuzuje-li se případ s tohoto hlediska, mohl pozůstalostní soud schváliti prodej pozůstalostního obchodu veřejnou dražbou podle § 843 obch. zák. jen, byl-li tu souhlas všech dědiců, jimž byla přenechána správa pozůstalosti. Vysloviv, že jest tu takový souhlas, ocitl se rekursní soud přímo v rozporu se spisy, neboť z obsahu protokolů jest viděti, že mezi účastníky pozůstalosti nebylo již od počátku shody a souhlasu o podstatných podmínkách prodeje, zejména o tom, co má býti předmětem prodeje. Byl tudíž i právní názor rekursního soudu, že jest tu platně uzavřená dohoda mezi dědici, právně mylný a odporoval zákonu. Leč také názor, že se v § 145 nesp. říz. míní pod dražbou jen veřejná soudní dražba, nemá opory v zákoně. Vyplývá to zřetelně z doslovu § 147 nesp. říz., kde se sice stanoví, že se vykoná z p r a v i d l a zcizení veřejnou dražbou, avšak jen, jsou-li na pozůstalosti zúčastněni dědicové, nad jejichž právy jest bdíti soudu z úřadu. V souzeném případě jde však o dědice již zletilé a svéprávné a neplatí tudíž pro ně toto ustanovení. To, co povolil rekursní soud, navrhovala jen jedna z přihlášených dědiček, jimž byla přenechána správa pozůstalosti, kterémužto návrhu nemohlo však právě pro nesouhlas ostatních dědiců býti vyhověno.

Čís. 10516.

Nekalá soutěž (zákon ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.).

Bylo-li se proti zákonu o nekalé soutěži prohrěšeno tiskem, má zdržovací a odstraňovací žaloba místo i proti zodpovědnému redaktoru tiskopisu, a to bez ohledu na jeho zavinění nebo vědomí o skutku. Byla-li pod jedním podána zdržovací a odstraňovací žaloba na původce závadného článku a na zodpovědného redaktora tiskopisu, v němž byl článek uveřejněn, nejde o nedílné společenství v rozepři. Proti redaktoru jest žalobce oprávněn domáhati se (žalobou zdržovací) toho, by se

v tiskopisu jím redigovaném závadné články neopakovaly a (žalobou odstraňovací), by byly uveřejněny odvolání zlehčení a rozsudek.

(Rozh. ze dne 12. února 1931, Rv I 167/30.)

Firma K. domáhala se na Janu T-ovi, pisateli článku, a na Josefu J-ovi, zodpovědném redaktoru časopisu, v němž byl článek uveřejněn, by bylo uznáno právem, že se žalovaná strana dostala do rozporu s dobrými mravy soutěže a že jest její jednání způsobilé žalující stranu poškoditi, a že žalovaná strana rozšiřuje o žalující straně údaje, její podnik poškozující, pokud se týče, že žalovaná strana zlehčuje podnik žalující strany a že proto jest povinna tohoto závadného jednání nadále se zdržeti a závadný stav odstraniti, by bylo žalované straně uloženo, by uveřejnila odvolání zlehčení v časopisech, jak soudem budou určeny do čtrnácti dnů pod exekucí a by podle § 18 cit. zákona bylo vyřknuto, že žalující strana jest oprávněna právoplatný rozsudek na útraty žalované strany uveřejniti v časopisech, jež soudem budou určeny. Žalobkyně ponechávala si výslovně právo postupovati proti žalovaným podle zákona o nekalé soutěži trestněprávně a znovu opakovala, že si vyhrazuje uplatňovati proti žalované straně nároky na náhradu škody. Žalobní nárok odůvodňovala žalobkyně tím, že se prvžalovaný prohřešil proti předpisům zákona o nekalé soutěži, zejména pokud se týče §§ 1, 2 čís. 2 a 4, najmě však proti předpisům § 3 zák. § 3 předpisuje a umožňuje, že, byly-li údaje uveřejněny v rozšiřovaném tiskopise, mohou býti žalováni ti, kdož spolupůsobili při redakci, vydání tisku, neb při obvyklém rozšiřování tiskopisu, věděli-li, že údaje jsou způsobilé zjednatí soutěžiteli přednost na úkor druhých soutěžitelů. I když tento § mluví jen o žalobě na náhradu škody, vyplývá opakem, že se výhoda poskytnutá tisku nevztahuje i na žaloby zdržovací a odstraňovací, což jest zvláštní povahou těchto žalob zcela odůvodněno. Druhému žalovanému jako zodpovědnému redaktoru přísluší dispoice nad tiskopisem a nad jeho obsahem, zodpovídá za obsah tiskopisu, zejména za část redakční a jen on může býti donucen, by od dalšího uveřejňování bylo upuštěno, takže žaloba i proti druhému žalovanému jest plně odůvodněna. Dále jsou splněny předpoklady podle § 10 zákona a jest proto žalovaná strana povinna, by na své útraty v časopisech, jež soud určí, uveřejnila odvolání zlehčení. K prvnímu roku se žalovaný Josef J. nedostavil, načež procesní soud prvního stádu vynesl proti němu rozsudek pro zmeškání podle žaloby. K odvolání Josefa J-a o d v o l a c í s o u d n a p a d e n ý rozsudek potvrdil. D ů v o d y: K žalobě firmy K. ustanoven byl proti prvžalovanému jako pisateli pozastavených článků v časopise V. a proti druhému žalovanému Josefu J-ovi jako zodpovědnému redaktoru tohoto časopisu první rok na 8. dubna 1929. K němu dostavil se jen žalovaný Jan T., jemuž dána byla lhůta k žalobní odpovědi, kdežto proti druhému žalovanému Josefu J-ovi, k prvnímu roku se nedostavivšímu, bylo žalobkyní navrženo vynesení rozsudku pro zmeškání. Žaloba byla tomuto žalovanému doručena dne 29. března 1929, a bylo proto ná-

vrhu žalobkyně vyhověno a rozsudek vynesena. V odvolání proti tomuto rozsudku uplatňuje žalovaný Josef J. důvod zmatečnosti podle § 477 čis. 4 c. ř. s. a navrhuje zrušení rozsudku a odmítnutí žaloby, odpůrkyně odvolatele pak potvrzení napadeného rozsudku. V onom směru tvrdí, že šlo o nedílné společenství v rozeprí podle § 14 c. ř. s., že když se k prvému roku dostavil prvžalovaný Jan T., prospívalo to podle druhé věty § 14 c. ř. s. i odvolateli, takže rozsudek vydán býti neměl, a byl-li, že jest tím založena zmatečnost podle § 471 čis. 4 c. ř. s., poněvadž při společnicích v rozeprí návrh, by proti jednomu z nich byl vynesena rozsudek pro zmeškání, bylo posuzovati podle § 402 druhý odstavec c. ř. s. a měl býti návrh odmítnut, ježto jinak byla odvolateli nezákonným postupem odňata možnost projednávati před soudem. Ale tvrzené zmatečnosti tu není. Jan T. byl žalován jako pisatel pozastaveného článku na základě § 10 (1—2), odvolávajícího se na § 2 zák. o nek. soutěži, odvolatel pak na základě § 10 (4) a § 3 cit. zák. jako zodpovědný redaktor, tedy jako společník v rozeprí podle § 11 c. ř. s., o němž platí ustanovení § 13 c. ř. s. Podle ustanovení tohoto paragrafu každý společník jest proti odpůrci v ten způsob samostatný, že jednání nebo opominutí jednoho společníka v rozeprí nejsou druhému ani na prospěch ani na újmu. Proto, ano tu není nedílné společenství ve smyslu § 14 c. ř. s., neměl soud své stolice důvodu, by vynesení rozsudku proti řádně obeslanému, avšak nedostavivšímu se druhému žalovanému z důvodu §§ 14 a 402 druhý odstavec c. ř. s. odmítl. Kromě toho napadá žalovaný rozsudek z důvodu nesprávného právního posouzení, uváděje v tomto směru, že žalobkyně zakládá žalobu na tom, že žalovaný jest zodpovědným redaktorem časopisu, v němž pozastavené články byly otištěny, aniž tvrdí a nabízí důkaz o tom, že odvolateli byl znám obsah článků, pro které jest žaloba podána, a že při uveřejnění jich spolupůsobil, což prý ku přičinné souvislosti nestačí, a dále, že zákon o nekalé soutěži, založen jsa na úpravě a ochraně vzájemných zájmů mezi soutěžiteli ve smyslu tohoto zákona, pokud se staly v hospodářském styku, nemá na mysli stíhání osob, které jen ojediněle, nahodile nebo příležitostně předsevezmou činnost, o níž se jedná v zákoně o nekalé soutěži, a že zejména nelze za takovou osobu a za takovou činnost pokládati literární činnost redaktorovu. Této výtce a jejímu odůvodnění nelze přiznati oprávněnost. Podle obsahu žaloby hlavně v závadných člancích prvžalovaného se dovozuje krátce a obsažně, že žalobkyně v soutěži svých výrobků používá nejšpatnějšího materiálu, by tak docílila nejnižší ceny. An se žalovaný k prvému roku nedostavil a žalobu nepopřel, bylo podle § 396 c. ř. s. na soudě, by žalobní přednes dostavivšího se žalobce pokládal za pravdivý, pokud není vyvrácen předloženými důkazy, tedy také pokud sám sebou není nárok žalobní neodůvodněn. Bylo na soudu, by zkoumal, zda jest žalobní nárok podle přednesu žalobkyně odůvodněn. Skutečně nelze říci, že by bez bližšího odůvodnění byl opak tvrzení toho a že by bez bližšího zkoumání nebyl odůvodněn závěr, že zažalovaná činnost zakládá závadnou činnost podle §§ 1 a 10 zák. o nek. soutěži. Bylo proto k návrhu dostavivší se strany

žalující vynéstí rozsudek pro zmeškání, a to vzhledem k ustanovení § 10 (3) a § 3 zák. o nek. soutěži proti odvolateli proto, že jest zodpovědným redaktorem, jemuž přísluší dispoice nad listem a nad jeho obsahem, on zodpovídá za obsah tiskopisu, zejména za jeho redakční část a jen on může býti žalován, by od dalšího uveřejňování bylo upuštěno. Aby mu byl obsah článků znám, správněji řečeno, aby byl věděl, že údaje jsou způsobilé oklamati a tím zjednati soutěžiteli přednost, se tu nevyžaduje, ježto není žalováno o náhradu škody, nýbrž o zjištění činnosti a zdržení se jí (§ 10 (3) a § 3 zák. o nek. soutěži opakem). Tvrzení žaloby o jeho právu disposičním a o jeho zodpovědnosti, což se podle zákona rovná spolupůsobení (§ 3 cit. zák.), stačilo k založení příčinné souvislosti. Ze slova zákona: »Kdo« v §§ 1, 2 a 10 zák. vidno, že se jeho ustanovení v těchto bodech vztahují i na nesoutěžitele, tedy i na zodpovědného redaktora [§ 3 a 10 (3)]. Tím ovšem není řečeno, že tomuto žalovanému jest vůbec odepřena možnost protidůkazu a vyvinění hlavně důkazem o pravdivosti kritiky nebo důkazem o tvrzení, že tu jde o činnost přičící se dobrým mravům nebo soutěžnou, ale to jen, kdyby to bylo bývalo předneseno v první stolici. Když se tak nestalo, an tento žalovaný první rok zmeškal, jde o nepřípustné novoty podle § 482 c. ř. s., k nimž odvolací soud nesmí přihlížeti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání Josefa J-a.

Důvody:

Dovolatel, uplatniv dovolací důvody § 503 čís. 1 a 4 c. ř. s., opakoval výtky činěné v odvolání rozsudku soudu první stolice a vyřízené správně odvolacím soudem. Nejde o společenství podle § 14 c. ř. s., neboť nelze říci, že by se účinek rozsudku vztahoval na oba společníky, rozepře. K tomu nestačí jednotná žalobní prosba, i když se vztahuje na oba žalované. Již vylíčení žalobního děje rozeznává mezi oběma žalovanými, první jest žalován jako původce článků, kdežto dovolatel jest žalován jako odpovědný redaktor časopisu, v němž články ty vyšly. Proti dovolateli vznesena byla žaloba jen proto, že odpovídá za obsah tiskopisu, zejména za část redakční. Žalobce mohl žalovati jen Jana T-a anebo jen dovolatele, mohl žalovati každého z nich zvláštní žalobou a mohl i v této žalobě navrhnouti odsouzení každého žalovaného zvlášť. V každém z těchto případů bylo by nutné posouditi oprávnění žalobního nároku co do každého ze žalovaných zvlášť. Z toho, že oba společníci ve sporu jsou žalováni o totéž plnění, neplyne nedílnost tohoto plnění. Ani z výhrady § 10 (1) zákona o nekalé soutěži, že žalován může býti, kdo učiní nebo rozšiřuje údaje tam vytčené, pokud nedokáže jich pravdivost, nelze souditi na nedílnost plnění, neboť tento důkaz může nastoupiti každý sám pro sebe a žádnému ze žalovaných nemůže býti bráněno, aby pro svou osobu nedokazoval pravdivost údajů nebo neuznal výslovně jich nepravdivost. Kdyby dovolatel při jednání dne 8. dubna 1929 byl nárok žalobní výslovně uznal, byl by musil býti odsouzen, nehledíc k tomu, že druhý žalovaný chce dokázati pravdivost

údajů, pro které byl dovolatel odsouzen. Nezáleží na tom, jak kvalifikoval žalobce jednání žalovaného po stránce právní, stačí, že učinil skutkové údaje, jež posoudil soud po stránce právní. Žalobní žádání není neurčité, neboť shoduje se s doslovem zákona. Podle §§ 1 a 10 zákona o nekalé soutěži může býti žalováno, by se někdo zdržel údajů a odstranil závadný stav. Něco jiného není žalováno. Také po právní stránce posoudil odvolací soud věc správně. Nárok žalobní proti dovolateli oprávněn jest tvrzením, že v časopise vyšly za odpovědného redaktorství jeho tři články, aniž dovolatel odporuje názoru odvolacího soudu, že obsah těchto článků odpovídá závadné činnosti podle §§ 1 a 10 zák., a že dovolateli přísluší disposice nad tiskopisem i jeho obsahem. Tyto skutkové údaje stačí zcela k odsouzení žalovaného podle žaloby, neboť postačí jakákoliv objektivní činnost. Podle § 3 (1) může nevědomost redaktorova býti omluvným důvodem jen, žaluje-li se na náhradu škody. Pokud je však žalováno jen na zdržení se údajů a odstranění závadného stavu, stačí spolupůsobení jako redaktor samo o sobě, aniž by k tomu musila přistoupiti jakákoliv další činnost anebo přímé vědomí o skutku. Žalobce byl oprávněn domáhati se toho, by se neopakovaly články vytištěné v časopise redigovaném žalovaným a by byl odstraněn závadný stav vyvolaný těmito články, což se má státi uveřejněním odvolání zlehčení i rozsudku. Že to může žádati na redaktoru uvedeného časopisu, o tom není pochybnosti, hledíc k obecnému znění zákona.

Čís. 10517.

Bylo-li složenkou poštovního šekového úřadu, předanou věřitelem dlužníku za účelem placení, placeno na účet plnomocníka ku přijetí placení pro věřitele, zanikl dluh placením, třebas poštovní šekový úřad peníze plnomocníku neodvedl.

(Rozh. ze dne 12. února 1931, Rv I 261/30.)

Žalující společnost domáhala se na žalované okresní nemocenské pojišťovně, by bylo zjištěno, že žalovaná vzhledem k zaplacení 5.000 Kč složenkou poštovního šekového úřadu na konto spořitelny v L. není oprávněna domáhati se tohoto zaplacení ještě jednou na žalobkyni. **O b a n i ž š í s o u d y** uznaly podle žaloby, **o d v o l a c í s o u d** uvedl v otázce, o níž tu jde, v **d ů v o d e c h**: Jest zjištěno, že žalovaná dala žalobkyni k zaplacení pohledávek žalované za žalobkyní složenky, znějící na účet (konto) spořitelny v L., že žalobkyně dosud vždy platila těmito složenkami a že žalobkyně dne 29. srpna 1925 složným lístkem skutečně vplatila 5.000 Kč u poštovního úřadu v Ch. Toto placení jest považovati za placení žalované a nerozhoduje, jak míní žalovaná, že tento vplat nebyl spořitelnou připsán žalobkyni k dobru, ježto spořitelně zaslané peníze nedošly. Věřitel může dovoliti dlužníku, by platil třetí osobě. Nelze pochybovati o tom, že to žalovaná žalobkyni dovolila, dávši jí k vůli placení složenky, podle nichž se mělo platiti na účet